

HØRINGSNOTAT

Forslag til lov om ændring af hvidvaskloven (Nedsættelse af kontantforbudsgrænsen).

1. Indledning

Med lovforslaget nedsættes det nuværende kontantforbud i hvidvaskloven fra 20.000 kr. til 15.000 kr.

Hvidvasklovens § 5 fastslår, at erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, ikke må modtage kontantbetalinger på 20.000 kr. eller derover. Med lovforslaget foreslås det at nedsætte beløbsgrænsen, så erhvervsdrivende ikke må modtage kontantbetalinger på 15.000 kr. eller derover.

Lovudkastet blev sendt i høring den 1. december 2023 med frist for høringssvar den 7. december 2023. Der er modtaget 17 høringssvar, heraf 7 med bemærkninger.

De væsentligste bemærkninger fra de hørte parter til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor.

Visse høringssvar har givet anledning til nogle redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne ligesom der er foretaget en justering i lovforslagets territorialbestemmelse. De redaktionelle justeringer ændrer ikke ved substansen i de pågældende bestemmelser og omtales derfor ikke nærmere i dette notat.

2. Generelle bemærkninger til nedsættelsen af kontantforbuddet

Finans Danmark, Ældre Sagen, ATP, Dansk Erhverv, FødevareDanmark, og FSR – Danske Revisorer støtter overordnet forslaget om at nedsætte kontantforbuddet i hvidvaskloven fra 20.000 kr. til 15.000 kr.

Erhvervsministeriets bemærkninger

Nationalbanken har i medfør af lov om Danmarks Nationalbank, og med tilladelse fra erhvervsministeren, indkaldt en række ældre pengesedler samt 1.000-kronesedlen fra den eksisterende seddelsérie. Alle erhvervsdrivende, der modtager kontanter, vil derfor i en periode være ekstraordinært eksponerede for en forhøjet risiko for at blive misbrugt til hvidvask af penge. Risikoen retter sig navnlig mod virksomheder, som ikke er omfattede af hvidvasklovens særlige processer til forebyggelse af hvidvask og vurderes at være højest for handlende med varer af høj værdi så som smykker, ure, kunst og andre varer, der bevarer en høj værdi over tid.

Formålet med lovforslaget er at inddæmme konsekvenserne af den fortsat høje risiko for hvidvask og finansiering af terrorisme, som er forbundet med kontantbetalinger.

Af PETs nationale risikovurdering af terrorfinansiering i Danmark 2019 fremgår det, at kontanter fortsat er egnede til at undgå myndighedernes og den finansielle sektors modforanstaltninger. Det fremgår desuden af Europa-Kommissionens supranationale risikovurdering 2022, at pengesedler med høj værdi udgør en høj risiko for finansiering af terrorisme og en meget høj risiko for hvidvask.

Det følger af Nationalbankens rapport fra 2023, at kontanter de seneste årtier haft en faldende betydning for borgere og virksomheder i Danmark, og kun 11 pct. af betalingerne i fysisk handel blev foretaget med kontanter i 2023. Til sammenligning var næsten halvdelen af betalingerne i fysisk handel med kontanter i 2009. Anvendelsen af kontanter til brug for betaling er således faldende.

3. Høringsparternes bemærkninger til konkrete emner

3.1. Bemærkninger til nedsættelsen af kontantforbuddet

Ældre Sagen anfører, at de generelt ser med bekymring på forslag, der gør det vanskeligere at benytte kontanter. Ældre Sagen frygter, at nye tiltag, som begrænser adgangen til at betale kontant, skaber en glidebane mod afviklingen af kontanter. Konsekvensen af et kontantløst samfund er yderligere marginalisering og direkte eksklusion af samfundets i forvejen mest udsatte borgere. Nanna Gersov anfører samme betragtninger.

Erhvervsministeriets bemærkninger.

Det bemærkes, at formålet med forslaget om skærpelse af kontantforbuddet ikke er at hindre brugen af kontanter. Borgere, som har behov for eller ønske om at betale med kontanter, har således fortsat mulighed for dette, også med et beløb på helt op til 14.999 kr.

Det bemærkes endvidere, at nærværende lovforslag ikke er til hinder for, at borgere m.fl. kan hæve og opbevare deres opsparing kontant helt eller delvist. Bestemmelsen regulerer alene muligheden for at erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af hvidvaskloven, modtager store kontantbetalinger.

3.2. Beløbsstørrelsen for kontantforbuddet

FSR – Danske Revisorer bemærker, at en yderligere nedsættelse end den foreslåede efter deres opfattelse havde haft større effekt.

Erhvervsministeriets bemærkninger

Det bemærkes, at den foreslåede grænse for kontantforbuddet er fastsat på baggrund af en helhedsvurdering, hvor hensynet til henholdsvis bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme på den ene side og borgeres

mulighed for at betale kontant med forholdsvis store summer samt erhvervsdrivendes mulighed for at modtage forholdsvis store kontantbetalinger på den anden side er inddraget.

Med den foreslåede nedsættelse fra 20.000 til 15.000 kr. er der således søgt at finde en balance mellem disse to hensyn.

3.3. Kontantforbud for offentlige myndigheder

ATP foreslår, at det undersøges, om anvendelsen af § 5 kan udvides til også at gælde for offentlige myndigheder, så kontantbetalinger over 15.000 kr. også kan afvises af offentlige myndigheder. ATP er ikke bekendt med, at der findes regler i dag herom, og en offentlig myndighed vil derfor efter den gældende regulering ikke kunne nægte at modtage et større kontant pengebeløb fx til afvikling af gæld til myndigheden.

Erhvervsministeriets bemærkninger

Kontantforbuddet omfatter alle erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af hvidvaskloven. Formålet med kontantforbuddet er at mindske risikoen for, at kontanter, der hidrører fra kriminalitet, omsættes hos erhvervsdrivende, der tager imod kontantbetalinger.

Formålet med lovforslaget er som nævnt at nedsætte grænsen for det gældende kontantforbud, og i den sammenhæng på den ene side at varetage hensynet til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering og på den anden side at sikre den fortsatte mulighed for at anvende kontanter i Danmark.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund ikke på nuværende tidspunkt anledning til at udvide anvendelsesområdet for kontantforbuddet til at omfatte offentlige myndigheder.

3.4. Mulighed for at modtage op til 20.000 kr. for engrossælgere

Dansk Erhverv foreslår, at det fortsat skal være muligt at tage imod betaling med kontanter, også mellem 15.000 og 20.000 kr., så længe sælgeren kender kunden, dvs. der foretages kundekendskabsprocedurer. For engrossælgerne gælder, at de allerede i dag i vid udstrækning kender kunderne, så her vil et krav om registrering af kunden, når betalingen er med kontanter mellem 15.000 kr. og 20.000 kr., ikke udgøre en væsentlig byrde.

Erhvervsministeriets bemærkninger

Kontantforbuddet er indført som et alternativ til at lade erhvervsdrivende, f.eks. detail- og engroshandler, være omfattet direkte af hvidvaskloven. Det vil være forbundet med væsentlige byrder for disse erhvervsdrivende, hvis de omfattes af hvidvaskloven, da de i så fald skal underlægges krav om udarbejdelse af risikovurdering, politikker og forretningsgange, udpege en hvidvaskansvarlig, gennemførelse af kundekendskabsprocedurer, overvågning af kundeaktiviteter og -transaktioner, undersøge mistænkelig adfærd samt foretage underretning til Hvidvasksekretariatet.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund, at engrossælgere også fremover skal stilles som øvrige erhvervsdrivende i forbindelse med kontantbetalinger.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

Aalborg Universitet, Aarhus BSS, Advokatsamfundet, Aia A/S, Akademisk Arkitektforening, Akademikerne, Andelskassen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES), Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Auktionslederforeningen, AUTIG – Autobranchens Handels- og Industriforening, AutoBranchen Danmark Bager- og Konditormestre i Danmark, Beredskabsstyrelsen, BilsynsBranchen, Brancheforeningen for Aktive Ejere i Danmark, Capital Law CPH CBS, CEPOS, Computershare, Coop Danmark A/S, Cyklistforbundet, DAFINA, Danmarks Apotekerforening, Danmarks fiskehandlere, Danmarks Motor Union, Danmarks Nationalbank, Danmarks Restauranter & Cafeer – DRC, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Tekniske Universitet – Institut for Transport, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Bilbrancheråd, Dansk Bilforhandler Union, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomskredit, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM), Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Iværksætter forening, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Kredit Råd, Dansk Kunst- & Antikhandler Union, Dansk Kørelærer-Union Dansk Metal, Dansk Mobilitet, Dansk PersonTransport, Dansk Standard Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Cykelhandlere Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Gallerier, Danske Guldsmede og Urmagere, Danske Helsekostforretningers Brancheforening, Danske Kørelæreres Landsforbund, Danske Maritime, Danske MotorCyklister, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Slagtermestre Dansk Supermarked, De Danske Bilimportører, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening Den Europæiske Centralbank, Det Centrale Handicapråd, Det nationale netværk af virksomhedsledere, Den Sociale Rets Hjælp, Det økonomiske råds sekretariat (DØRS), Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Drivkraft Danmark, Dækbranchen Danmark, e-nettet, Ejendomsforeningen, Experian, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Falck Danmark A/S, FDFA – Foreningen af Danske Forsikringsmæglere og ForsikringsAgenturer, FDIH – Foreningen for Distance- og Internethandel, FinansDanmark, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finanshuset i Fredensborg A/S, Finansministeriet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet Tænk Forbrugsforeningen, Forenede Danske Motorejere (FDM), Foreningen af Forretningsførere for Udenlandske Forsikringsselskaber, Foreningen af Frie Kørelærere, Foreningen af Interne Revisorer v/ Jesper Siddique Olsen Foreningen af Køretekniske Anlæg i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Vognimportører i Danmark, Foreningen Danske

Revisorer, Foreningen for platformsøkonomi, FOREX, Forsikring & Pension, Forsikringsforbundet, Forsikringsmæglerforeningen, v/ Direktør Flemming Kosakewitsch, Forsvarets Færdselscenter, Forsvarsministeriet Frie Danske Lastbilvogtmænd (FDL), FSR – danske revisorer, arantiformuen, Gode penge, Havarikommissionen for Vejtrafikulykker, Helsingør Kørelærer Forening, HK, Horesta Arbejdsgiverorganisation, Hvidvasksekretariatet, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation (ISOBRO), Institut for Menneskerettigheder, International Transport Danmark (ITD), Intertrust (Denmark), ISACA Denmark Chapter IT-branchen, KLIKO – Kørelærere i Køge og omegn, KommuneKredit Kommunernes Landsforening, Komiteen for god selskabsledelse Kørelærerforeningen, Kromann Reumert, Kunst Antik og Design Ringen (KAD), Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsdækkende banker, Landsforeningen af forsvarsadvokater, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Midt-sjællands Kørelærerforening, Motorcykel Forhandler Foreningen, Motorhistorisk Samråd, Motorstyrelsen, Mybanker, Nets A/S, NOAH-Trafik Nokas Kontantservice P/S, Nordic Blockchain Association, Nærbutikernes Landsforening, Optikerforeningen, Ostehandlerforeningen Danmark Oxfam IBIS, Parcelhusejernes Landsforening, Penneo A/S, Politiforbundet, Postnord Juridiske afdeling, Revisornævnet, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Roskilde Universitetscenter, Rådet for bæredygtig trafik, Rådet for Sikker Trafik, Samtlige byretter, Sikre Veje, SKAD arbejdsgiver- og brancheforening, Skibs- og Bådebyggeriets Arbejdsgiverforening, SLD, Trafikforbundet, Trafikforskningsgruppen ved Aalborg Universitet, Transportens Arbejdsgivere (ATL), Transporterhvervets Uddannelser, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i Danmark, Udbetaling Danmark, UlykkesPatientForeningen, Vestre Landsret, Veteran-knallertklubben Aktiv, VISA, VP Securities A/S, Western Union, Transparency International Danmark, Ældre sagen, Ørsted, Østre Landsret, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Naalakkersuisut via Rigsombudsmanden i Grønland

5. Oversigt over organisationer, myndigheder m.v. som har haft bemærkninger med indhold

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger med indhold:

FinansDanmark
 Ældre Sagen
 ATP
 FSR – danske revisorer
 Dansk Erhverv
 FødevareDanmark
 Nanna Gersov